

GUJARAT UNIVERSITY

**PROGRAM /COURSE STRUCTURE AND SYLLABUS
as per the Choice Based Credit System (CBCS)
designed in accordance with
Learning Outcomes-Based Curriculum Framework
(LOCF)
of National Education Policy (NEP) 2020
for Undergraduate Program in Sociology**

Course Code : DSC-C SOC- 111 – Major -1
Course Code : DSC-C SOC - 112 – Major -2
Course Code : DSC-M SOC - 113 – Minor -1

**B.A. HONOURS IN SOCIOLOGY
PROGRAMME
AS PER NEP 2020
(Effective from June-2023)**

**GUJARAT UNIVERSITY - AHMEDABAD
NEP 2020
CREDIT FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE
PROGRAMME
FACULTY: BACHELOR OF ARTS
APPLIED: JUNE 2023**

COURSE STRUCTURE OF

B.A. Honours in Sociology Programme

B. A. Honours Sociology (Major/Minor) Semester I (Certificate in Sociology)

Semester – I								
Sr. No	Course Category	Course Title	Course Credits			Exam Marks		
			Theory	Practical	Total	IM	EM	Total
1	Major Course DSC-1 DSC-C SOC 111	Introduction to Sociology	4	0	4	50	50	100
2	Major Course DSC-2 DSC-C SOC 112	Indian Social Institutions	4	0	4	50	50	100
3	Minor Course (Elective) DSC-M-1 DSC-M SOC 113	Introduction to Sociology	4	0	4	50	50	100

**B. A. (Hon.) Sociology, Semester-I, New Course-Titles For
Regular and External Students
With Effective From: June – 2023**

B. A. (Hon.) Sociology Semester – I								
Sr. No	Course Category	Course Title	Course Credits			Exam Marks		
			Theory	Practical	Total	IM	EM	Total
1	Major Course DSC-1 DSC-C SOC 111	Introduction to Sociology	4	0	4	50	50	100
2	Major Course DSC-2 DSC-C SOC 112	Indian Social Institutions	4	0	4	50	50	100
3	Minor Course (Elective) DSC-M-1 DSC-M SOC 113	Introduction to Sociology	4	0	4	50	50	100

BA (Hon.) Sociology Semester-I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : First
Subject : Sociology		
Course Code : DSC-C SOC 111	Course Title : Introduction to Sociology (સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય)	
Course Credit : 4	Course Type : MAJOR-1	
Teaching Hours : 60 (Hours)	Total Marks : 100 (50+50)	
Teaching Methodology : Lecture & Demonstration		

1. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ? હા
2. Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ ? હા
3. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skillsના ગુણો ધરાવે છે? હા
4. Major ✓ Minor ----- Skill Enhancement Courses -----
Ability Enhancement Courses ----- Value Added Courses ----- Exit/ Vocational Courses -----
5. Holistic Education ----- Multidisciplinary ----- Interdisciplinary -----
6. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? ના
7. New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે ? ના
8. Swayamપ્લેટ ફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? ના
9. ઇન્ડિયન નોલેજ સીસ્ટમ)IKS(પર આધારિત વિષય છે ? હા

હેતુઓ	(૧) વિદ્યાર્થીઓમાં સમાજશાસ્ત્ર વિષયનો પરિચય કેળવવો.
	(૨) વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્ર વિષયની મૂળભૂત વિભાવનાઓ અંગેની સમજ કેળવવી.
ફલશ્રુતિ	(૧) વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્ર વિષયના ઉદભવ અને વિકાસની પ્રક્રિયા જાણશે.
	(૨) વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્ર વિષયની પરિભાષાથી અવગત થશે.
	(૩) વિદ્યાર્થીઓમાં આંતરવિદ્યાશાખાકીય અભિગમ કેળવાશે.

	યુનિટ - ૧ : સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને સ્વરૂપ (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૧.૧	સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને ઉદભવ
૧.૨	સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ. (સામાજિક વિજ્ઞાન તરીકે)
૧.૩	સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર.
૧.૪	સમાજશાસ્ત્રનો અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથે સંબંધ (માનવશાસ્ત્ર, મનોવિજ્ઞાન અને ઇતિહાસ)

	યુનિટ - ૨ : ભારતમાં સમાજશાસ્ત્ર (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૨.૧	ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને વિકાસ.
૨.૨	ગુજરાતમાં સમાજશાસ્ત્ર (૧૯૬૦ પછીનું)
૨.૩	સમાજશાસ્ત્રની વ્યવહારુ ઉપયોગિતા
૨.૪	સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્ત્વ

	યુનિટ - ૩ : સમાજશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખ્યાલો - ૧ (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૩.૧	વ્યક્તિ અને સમાજ અર્થ- લક્ષણો - તફાવત
૩.૨	મંડળ અને સામાજિક સંસ્થા અર્થ- લક્ષણો - તફાવત
૩.૩	સામાજિક જૂથ અને જમાવ અર્થ- લક્ષણો - તફાવત
૩.૪	સામાજિક દરજ્જો અને સામાજિક ભૂમિકા અર્થ- લક્ષણો - તફાવત

	યુનિટ ૪ : સમાજશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખ્યાલો - ૨ (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૪.૧	સામાજિક સ્તરીકરણનો અર્થ - લક્ષણો
૪.૨	સામાજિક સ્તરીકરણના પ્રકારો
૪.૩	સામાજિક ગતિશીલતા અર્થ - લક્ષણો અને પ્રકાર
૪.૪	સામાજિક ગતિશીલતા પર અસર કરતા પરિબળો

REFERENCES :	
1	Alex Inkeles. (1964) : 'What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession'. Prentice Hall Inc.
2	Davis Kingsley. (1961) : 'Human society'. Macmillan Co.
3	Harlambos. M. (1998) : 'Sociology : Themes and perspectives'. New Delhi, Oxford Uni. Press.
4	Horton and Hunt (1964) : 'Sociology'. Macgraw Hill Book Co.
5	Jayaram N. (1998) : 'Introductory sociology'. Madras, Macmillan India.
6	Johnson Harry. (1995) : 'A systematic introduction'. New Delhi, Allied Publisher
7	Rawat H. K. (2007) : 'Basic concepts'. Rawat Publications, New Delhi.
8	Scott. (2005) : 'Oxford Dictionary of Sociology'. Rawat Publications, Delhi.
9	Sharma K. L. : Social Stratification and Mobility, Rawat Publication, New Delhi
10	Ward L. F. : Outlines of Sociology, The Macmillan Company, London
11	આહૂજા રામ - ભારતીય સમાજ, રાવત પબ્લિકેશન, નई દિલ્લી
12	આહૂજા રામ ઔર આહૂજા મુકેશ - સમાજશાસ્ત્ર : વિવેચના ંવં પરિપ્રેક્ષ્ય

13	રાવત હરિકૃષ્ણ - સમાજશાસ્ત્રીય વિશ્વકોશ, રાવત પબ્લિકેશન, નई દિલ્લી
14	શર્મા રામનાથ, શર્મા રાજેન્દ્રકુમાર (1996), સામાજિક પરિવર્તન ઓર સામાજિક નિયંત્રણ, ઇટલાંટિક પબ્લિશર્સ ઇન્ડિયા ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ, નई દિલ્લી
15	શ્રીનિવાસ ઇમ.ઇન.(1992), આધુનિક ભારત મેં સામાજિક પરિવર્તન, રાજકમલ પ્રકાશન,
16	દુબે શ્યામચરણ (૧૯૯૫) : અનુ. પંડિત હર્ષિદા, 'ભારતીય સમાજ', નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, દિલ્હી
17	દેસાઈ એ. આર. (૧૯૬૦) 'સમાજ ખંડ' : ભાગ ૧ થી ૪, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
18	જોશી વિદ્યુત (૧૯૯૭) 'પારિભાષિક કોશ-સમાજશાસ્ત્ર', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
19	જાની ગૌરાંગ, ત્રિવેદી નલિની (૨૦૦૮), 'ગુજરાતી વિશ્વકોશ', ખંડ - ૨૨ અને ૨૩, ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ
20	પટેલ તારા (૧૯૫૯) : 'સમાજશાસ્ત્રનાં મૂળ તત્ત્વો', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
21	પરીખ રતુભાઈ (૧૯૫૬) 'સમાજશાસ્ત્ર પ્રવેશિકા', શ્રી પોપ્યુલર પબ્લિશિંગ હાઉસ, સુરત
22	પરમાર વા.એ., 'સામાજિક સ્તરરચના', પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
23	શાહ જેઠાલાલ (૧૯૫૨) 'સમાજશાસ્ત્રની રૂપરેખા', એસ.એન.ડી.ટી. મહિલા વિદ્યાલય, મુંબઈ
24	મોરિસ જિન્સબર્ગ (અનુવાદક : ઉષા શશિકાન્ત કાન્હેરે) : 'સમાજશાસ્ત્ર', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
25	E. Resources https://edge.sagepub.com/ritzerintro4e https://www.tnteu.ac.in/pdf/library/11%20The basics of sociology.pdf https://rgu.ac.in/wp-content/uploads/2021/02/Download_636.pdf http://sandhan.kcgjournal.org/index.php/video-lectures/ (Sociology)

Objectives	(1) To introduce Students to the Sociology as a subject
	(2) Students develop an understanding of basic concepts of Sociology
Outcome	(1) Students will be familiar with the Social processes of the Sociology subject
	(2) Students will know the terminology of Sociology
	(3) Students will develop Interdisciplinary approach

	Unit – I : Origin and Nature of Sociology (Duration: 15 Hours)
1.1	Meaning and Origin of Sociology
1.2	Nature of Sociology (Sociology as a Social Science)
1.3	Subject matter of Sociology
1.4	Relation of Sociology to other Social Sciences (Anthropology, Psychology, History)

	Unit – II : Sociology in India (Duration : 15 Hours)
2.1	Origin and Development of Sociology in India.
2.2	Sociology in Gujarat (After 1960)
2.3	Practical utility of Sociology
2.4	Importance of Sociology

	Unit – III : Basic Concept of Sociology – 1 (Duration : 15 Hours)
3.1	Individual and Society – Meaning, Characteristics and Differences

3.2	Association and Social Institute – Meaning ,Characteristics and Differences
3.3	Social Group and Aggregate – Meaning, Characteristics and Differences
3.4	Social Status and Social Role – Meaning, Characteristics and Differences

	Unit – IV : Basic Concept of Sociology - 2 (Duration : 15 Hours)
4.1	Social Stratification – Meaning and Characteristics
4.2	Types of Social Stratification
4.3	Social Mobility – Meaning, Characteristics and Types
4.4	Affecting factors of Social Mobility

REFERENCES :	
1	Alex Inkeles. (1964) : ‘What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession’. Prentice Hall Inc.
2	Davis Kingsley. (1961) : ‘Human society’. Macmillan Co.
3	Harlambos. M. (1998) : ‘Sociology : Themes and perspectives’. New Delhi, Oxford Uni. Press.
4	Horton and Hunt (1964) : ‘Sociology’. Macgraw Hill Book Co.
5	Jayaram N. (1998) : ‘Introductory sociology’. Madras, Macmillan India.
6	Johnson Harry. (1995) : ‘A systematic introduction’. New Delhi, Allied Publisher
7	Rawat H. K. (2007) : ‘Basic concepts’. Rawat Publications, New Delhi.
8	Scott. (2005) : ‘Oxford Dictionary of Sociology’. Rawat Publications, Delhi.
9	Sharma K. L. : Social Stratification and Mobility, Rawat Publication, New Delhi
10	Ward L. F. : Outlines of Sociology, The Macmillan Company, London
11	आहूजा राम - भारतीय समाज, रावत पब्लिकेशन, नई दिल्ली
12	आहूजा राम और आहूजा मुकेश - समाजशास्त्र : विवेचना एवं परिप्रेक्ष्य
13	रावत हरिकृष्ण - समाजशास्त्रीय विश्वकोश, रावत पब्लिकेशन, नई दिल्ली

14	શર્મા રામનાથ, શર્મા રાજેન્દ્રકુમાર (1996), સામાજિક પરિવર્તન ઓર સામાજિક નિયંત્રણ, ઇન્ટરનેશનલ પબ્લિશર્સ ઇન્ડિયા ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ, નઈ દિલ્લી
15	શ્રીનિવાસ ઇમ.ઇન.(1992), આધુનિક ભારત મેં સામાજિક પરિવર્તન, રાજકમલ પ્રકાશન,
16	દુબે શ્યામચરણ (૧૯૯૫) : અનુ. પંડિત હર્ષિદા, 'ભારતીય સમાજ', નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, દિલ્હી
17	દેસાઈ એ. આર. (૧૯૬૦) 'સમાજ ખંડ' : ભાગ ૧ થી ૪, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
18	જોશી વિદ્યુત (૧૯૯૭) 'પારિભાષિક કોશ-સમાજશાસ્ત્ર', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
19	જાની ગૌરાંગ, ત્રિવેદી નલિની (૨૦૦૮), 'ગુજરાતી વિશ્વકોશ', ખંડ - ૨૨ અને ૨૩, ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ
20	પટેલ તારા (૧૯૫૯) : 'સમાજશાસ્ત્રનાં મૂળ તત્ત્વો', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
21	પરીખ રતુભાઈ (૧૯૫૬) 'સમાજશાસ્ત્ર પ્રવેશિકા', શ્રી પોપ્યુલર પબ્લિશિંગ હાઉસ, સુરત
22	પરમાર વા.એ., 'સામાજિક સ્તરરચના', પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
23	શાહ જેઠાલાલ (૧૯૫૨) 'સમાજશાસ્ત્રની રૂપરેખા', એસ.એન.ડી.ટી. મહિલા વિદ્યાલય, મુંબઈ
24	મોરિસ જિન્સબર્ગ (અનુવાદક : ઉષા શશિકાન્ત કાન્હેરે) : 'સમાજશાસ્ત્ર', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
25	E. Resources https://edge.sagepub.com/ritzerintro4e https://www.tnteu.ac.in/pdf/library/11%20The_basics_of_sociology.pdf https://rgu.ac.in/wp-content/uploads/2021/02/Download_636.pdf http://sandhan.kcgjournal.org/index.php/video-lectures/ (Sociology)

BA (Hon.) Sociology Semester-I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : First
Subject : Sociology		
Course Code : DSC-C SOC 112	Course Title : Indian Social Institutions (ભારતીય સામાજિક સંસ્થાઓ)	
Course Credit : 4	Course Type : MAJOR- 2	
Teaching Hours : 60 (Hours)	Total Marks : 100 (50+50)	
Teaching Methodology : Lecture & Demonstration		

1. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ? હા
2. Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ ? હા
3. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skillsના ગુણો ધરાવે છે ? હા
4. Major ✓ Minor ----- Skill Enhancement Courses -----
Ability Enhancement Courses ----- Value Added Courses ---- Exit/ Vocational Courses ----
5. Holistic Education ----- Multidisciplinary ----- Interdisciplinary -----
6. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ? ના
7. New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે ? ના
8. Swayamપ્લેટ ફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ? ના
9. ઇન્ડિયન નોલેજ સીસ્ટમ)IKS(પર આધારિત વિષય છે ? હા

હેતુઓ	(૧) વિદ્યાર્થીઓમાં ભારતીય સમાજ અને સંસ્થાઓ અંગે સમાજશાસ્ત્રીય સમજ કેળવાય
	(૨) વિદ્યાર્થીઓમાં ભારતીય સામાજિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા અંગેનો પરિચય કેળવાય.
ફલશ્રુતિ	(૧) વિદ્યાર્થીઓ સામાજિક સંસ્થાઓની રચના અને કાર્યોથી માહિતગાર થશે.
	(૨) વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સમાજની વિવિધ સંસ્થાઓના કાર્યો અને તેમાં આવી રહેલા પરિવર્તનોથી પરિચિત થશે.

	યુનિટ - ૧: જ્ઞાતિ સંસ્થા	(સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૧.૧	જ્ઞાતિનો અર્થ, ઉદ્ભવ અને લક્ષણો	
૧.૨	જ્ઞાતિ અને સામાજિક સમસ્યાઓ (જ્ઞાતિ સંઘર્ષ, અસ્પૃશ્યતા)	
૧.૩	વર્તમાન સમયમાં જ્ઞાતિ સંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તનો	
૧.૪	ગુજરાતમાં જ્ઞાતિઓ	

	યુનિટ - ૨: લગ્ન સંસ્થા	(સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૨.૧	લગ્નનો અર્થ – સ્વરૂપ	
૨.૨	લગ્નના પ્રકારો (હિંદુશાસ્ત્રો પ્રમાણે)	
૨.૩	લગ્ન પરના નિયંત્રણો (અંતર્લગ્ન-બહિર્લગ્ન)	
૨.૪	વર્તમાન સમયમાં લગ્ન સંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તનો	

	યુનિટ - ૩: કુટુંબ સંસ્થા (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૩.૧	કુટુંબનો અર્થ અને લક્ષણો
૩.૨	કુટુંબના પ્રકારો
૩.૩	કુટુંબના કાર્યો
૩.૪	વર્તમાન સમયમાં કુટુંબ સંસ્થામાં આવેલા પરિવર્તનો

	યુનિટ - ૪: શિક્ષણ સંસ્થા (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૪.૧	શિક્ષણનો અર્થ અને કાર્યો
૪.૨	શિક્ષણ એક સામાજિક સંસ્થા તરીકે
૪.૩	શિક્ષણ અને રોજગાર
૪.૪	શિક્ષણ અને સામાજિક પરિવર્તન

REFERENCES :	
1	Atal Yogesh : “Changing India Society”. Rawat Publication, New Delhi 2008
2	Ahuja Ram : “Indian Social System”. Rawat Publication, Jaipur, 1994
3	Davis Kingsley: “Human Society”. The Macmillan Company New York - 1969
4	Mukhrjee Radha Kamal : “The Horizone At Marriage”. Asia Publishing House, New Delhi, 1957
5	આહુજા રામ, આહુજા મુકેશ (2008), સમાજશાસ્ત્ર વિચેચના એવં પરિપ્રેક્ષ્ય, રાવત પબ્લિકેશન, જયપુર
6	શ્રીનિવાસ એમ.એન. (1992), આધુનિક ભારત મેં સામાજિક પરિવર્તન, રાજકમલ પ્રકાશન, દિલ્હી
7	વાજપેયી અનુરાગ (2009), ભારતીય સમાજ એવં સંસ્કૃતિ, રાજ પબ્લિસિંગ હાઉસ, જયપુર
8	શર્મા શિપ્રા (2011), ભારતીય સમાજ, રિતુ પબ્લિકેશન્સ, જયપુર

9	શર્મા રામનાથ, શર્મા રાજેન્દ્રકુમાર (1996), ભારતીય સમાજ, સંસ્થાન ઓર સંસ્કૃતિ, ઇન્ટરનેશનલ પબ્લિશર્સ ઇન્ડ ટ્રિસ્ટીબ્યુટર્સ, નર્ડ દિલ્લી.
10	દોશી ઇસ.ઇલ. : ભારતીય સામાજિક વ્યવસ્થા, નેશનલ પબ્લિકેશન, જયપુર - 1978
11	શ્રીનિવાસ ઇમ.ઇન. (1992), આધુનિક ભારત મેં સામાજિક પરિવર્તન, રાજકમલ પ્રકાશન, દિલ્હી
12	જી. ઁય. હટ્ટન : ભારતમાં જ્ઞાતિસંસ્થા, ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રકાશન, ૧૯૬૮
13	દોશી હરિશ : લઝ્ઝ અને કુટુંબ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૧૯૮૬
14	પટેલ તારાબહેન : ભારતીય સામાજિક વ્યવસ્થા, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, ૧૯૬૩
15	વાઘેલા અનિલ ઁસ. : લઝ્ઝ, કુટુંબ અને સગપણ (રક્ત) સંબંધ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૨૦૦૫
16	શાહ બુદ્ધિશંદ્ર વી. - શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
17	દેશમુખ સીતારામ - મૂલ્ય શિક્ષણ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
18	E. Resources: http://ebooks.lpude.in/arts/ba/year_1/DSOC102_SOCIAL_INSTITUTIONS_ENGLISH.pdf https://ncert.nic.in/textbook/pdf/lesy103.pdf https://library.ashoka.edu.in/e-resources/free-e-resources-for-sociology/ http://sandhan.kcgjournal.org/index.php/video-lectures/(Sociology)

Objectives	(1) To develop sociological understanding of Indian Society and its Institutions.
	(2) To acquaint the Students with the role of Indian Social Institutions.
Outcome	(1) Students will be aware of the Structure and functions of Social Institutions
	(2) Students will be familiar with the change came in to institutions of Indian Society

	Unit – I : Caste Institution (Duration : 15 Hours)
1.1	Meaning, Origin and Characteristics of Caste.
1.2	Caste and Social Problems (Caste Conflict, Untouchability)
1.3	Changes in Caste Institution in present times
1.4	Castes in Gujarat

	Unit – II : Marriage Institution (Duration : 15 Hours)
2.1	Meaning and Nature of Marriage
2.2	Types of Marriage (According to Hindu Shastra)
2.3	Restrictions on Marriage (Endogamy and Exogamy)
2.4	Changes in Marriage Institution in present times

	Unit – III : Family Institution (Duration : 15 Hours)
3.1	Meaning and Characteristics of Family
3.2	Types of Family
3.3	Functions of Family
3.4	Changes in Family Institution in present times

	Unit – IV : Education Institution (Duration : 15 Hours)
4.1	Education – Meaning and Function
4.2	Education - as a Social institution
4.3	Education and Employment
4.4	Education and Social Change

REFERENCES :	
1	Atal Yogesh : “Changing India Society”. Rawat Publication, New Delhi 2008
2	Ahuja Ram : “Indian Social System”. Rawat Publication, Jaipur, 1994
3	Davis Kingsley: “Human Society”. The Macmillan Company New York - 1969
4	Mukhrjee Radha Kamal : “The Horizone At Marriage”. Asia Publishing House, New Delhi, 1957
5	आहुजा राम, आहुजा मुकेश (2008), समाजशास्त्र विचेचना एवं परिप्रेक्ष्य, रावत पब्लिकेशन, जयपुर
6	श्रीनिवास एम.एन. (1992), आधुनिक भारत में सामाजिक परिवर्तन, राजकमल प्रकाशन, दिल्ली

7	વાજપેયી અનુરાગ (2009), ભારતીય સમાજ એવં સંસ્કૃતિ, રાજ પબ્લિસિંગ હાઉસ, જયપુર
8	શર્મા શિપ્રા (2011), ભારતીય સમાજ, રિતુ પબ્લિકેશન્સ, જયપુર
9	શર્મા રામનાથ, શર્મા રાજેન્દ્રકુમાર (1996), ભારતીય સમાજ, સંસ્થાન ઓર સંસ્કૃતિ, ઇટલાંટિક પબ્લિશર્સ ઇન્ડ ટ્રિસ્ટીબ્યુટર્સ, નર્ડ દિલ્લી.
10	દોશી ઇસ.ઇલ. : ભારતીય સામાજિક વ્યવસ્થા, નેશનલ પબ્લિકેશન, જયપુર - 1978
11	શ્રીનિવાસ ઇમ.ઇન. (1992), આધુનિક ભારત મેં સામાજિક પરિવર્તન, રાજકમલ પ્રકાશન, દિલ્હી
12	જી. ઁય. હટ્ટન : ભારતમાં જ્ઞાતિસંસ્થા, ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રકાશન, ૧૯૬૮
13	દોશી હરિશ : લઝ્ન ઁને કુટુંબ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૧૯૮૬
14	પટેલ તારાબહેન : ભારતીય સામાજિક વ્યવસ્થા, ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, ૧૯૬૩
15	વાઘેલા અનિલ ઁસ. : લઝ્ન, કુટુંબ ઁને સગપણ (રક્ત) સંબંધ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ, ૨૦૦૫
16	શાહ બુદ્ધિશંદ્ર વી. - શિક્ષણનું સમાજશાસ્ત્ર, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
17	દેશમુખ સીતારામ - મૂલ્ય શિક્ષણ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
18	E. Resources: http://ebooks.lpude.in/arts/ba/year_1/DSOC102_SOCIAL_INSTITUTIONS_ENGLISH.pdf https://ncert.nic.in/textbook/pdf/lesy103.pdf https://library.ashoka.edu.in/e-resources/free-e-resources-for-sociology/ http://sandhan.kcgjournal.org/index.php/video-lectures/(Sociology)

BA (Hon.) Sociology Semester-I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : First
Subject : Sociology		
Course Code : DSC-M SOC - 113	Course Title : Introduction to Sociology (સમાજશાસ્ત્રનો પરિચય)	
Course Credit : 4	Course Type : MINOR- 1	
Teaching Hours : 60 (Hours)	Total Marks : 100 (50+50)	
Teaching Methodology : Lecture & Demonstration		

1. Course Outcomes દરેક વિષયની શરૂઆતમાં દર્શાવેલ છે ?હા
2. Employability/Entrepreneurship/Skill Development પર કેન્દ્રિત થયેલ છે કે નહિ ?હા
3. Value added Courses Imparting Transferable and Life Skillsના ગુણો ધરાવે છે ?હા
4. Major ----- Minor ☒ Skill Enhancement Courses -----
Ability Enhancement Courses ----- Value Added Courses ----- Exit/ Vocational Courses -----
5. Holistic Education ----- Multidisciplinary ----- Interdisciplinary -----
6. દિવ્યાંગ માટે વિષય અંતર્ગત આનુસાંગિક જોગવાઈ કરાયેલ છે ?ના
7. New India Literacy Programme (NILP) મુજબનો વિષય છે ?ના
8. Swayamપ્લેટ ફોર્મ પરના MOOC વિષય પર આધારિત આ વિષય છે ?ના
9. ઇન્ડિયન નોલેજ સીસ્ટમ)IKS(પર આધારિત વિષય છે ? હા

હેતુઓ	(૧) વિદ્યાર્થીઓમાં સમાજશાસ્ત્ર વિષયનો પરિચય કેળવવો.
	(૨) વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્ર વિષયની મૂળભૂત વિભાવનાઓ અંગેની સમજ કેળવવી.
ફલશ્રુતિ	(૧) વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્ર વિષયના ઉદભવ અને વિકાસની પ્રક્રિયા જાણશે.
	(૨) વિદ્યાર્થીઓ સમાજશાસ્ત્ર વિષયની પરિભાષાથી અવગત થશે.
	(૩) વિદ્યાર્થીઓમાં આંતરવિદ્યાશાખાકીય અભિગમ કેળવાશે.

	યુનિટ - ૧ : સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને સ્વરૂપ (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૧.૧	સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને ઉદભવ
૧.૨	સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ. (સામાજિક વિજ્ઞાન તરીકે)
૧.૩	સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર.
૧.૪	સમાજશાસ્ત્રનો અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથે સંબંધ (માનવશાસ્ત્ર, મનોવિજ્ઞાન અને ઇતિહાસ)

	યુનિટ - ૨ : ભારતમાં સમાજશાસ્ત્ર (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૨.૧	ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ અને વિકાસ.
૨.૨	ગુજરાતમાં સમાજશાસ્ત્ર (૧૯૬૦ પછીનું)
૨.૩	સમાજશાસ્ત્રની વ્યવહારુ ઉપયોગિતા
૨.૪	સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્ત્વ

	યુનિટ - ૩ : સમાજશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખ્યાલો - ૧ (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૩.૧	વ્યક્તિ અને સમાજ અર્થ- લક્ષણો - તફાવત
૩.૨	મંડળ અને સામાજિક સંસ્થા અર્થ- લક્ષણો - તફાવત
૩.૩	સામાજિક જૂથ અને જમાવ અર્થ- લક્ષણો - તફાવત
૩.૪	સામાજિક દરજ્જો અને સામાજિક ભૂમિકા અર્થ- લક્ષણો - તફાવત

	યુનિટ ૪ : સમાજશાસ્ત્રના મૂળભૂત ખ્યાલો - ૨ (સમયગાળો : ૧૫ કલાક)
૪.૧	સામાજિક સ્તરીકરણનો અર્થ - લક્ષણો
૪.૨	સામાજિક સ્તરીકરણના પ્રકારો
૪.૩	સામાજિક ગતિશીલતા અર્થ - લક્ષણો અને પ્રકાર
૪.૪	સામાજિક ગતિશીલતા પર અસર કરતા પરિબળો

REFERENCES :	
1	Alex Inkeles. (1964) : 'What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession'. Prentice Hall Inc.
2	Davis Kingsley. (1961) : 'Human society'. Macmillan Co.
3	Harlambos. M. (1998) : 'Sociology : Themes and perspectives'. New Delhi, Oxford Uni. Press.
4	Horton and Hunt (1964) : 'Sociology'. Macgraw Hill Book Co.
5	Jayaram N. (1998) : 'Introductory sociology'. Madras, Macmillan India.
6	Johnson Harry. (1995) : 'A systematic introduction'. New Delhi, Allied Publisher
7	Rawat H. K. (2007) : 'Basic concepts'. Rawat Publications, New Delhi.
8	Scott. (2005) : 'Oxford Dictionary of Sociology'. Rawat Publications, Delhi.
9	Sharma K. L. : Social Stratification and Mobility, Rawat Publication, New Delhi
10	Ward L. F. : Outlines of Sociology, The Macmillan Company, London
11	આહૂજા રામ - ભારતીય સમાજ, રાવત પબ્લિકેશન, નई દિલ્લી

12	આહૂજા રામ ઓર આહૂજા મુકેશ - સમાજશાસ્ત્ર : વિવેચના એવં પરિપ્રેક્ષ્ય
13	રાવત હરિકૃષ્ણ - સમાજશાસ્ત્રીય વિશ્વકોશ, રાવત પબ્લિકેશન, નઈ દિલ્લી
14	શર્મા રામનાથ, શર્મા રાજેન્દ્રકુમાર (1996), સામાજિક પરિવર્તન ઓર સામાજિક નિયંત્રણ, ઇટલાંટિક પબ્લિશર્સ ઇન્ડિયા ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ, નઈ દિલ્લી
15	શ્રીનિવાસ ઇ.એન.(1992), આધુનિક ભારત મેં સામાજિક પરિવર્તન, રાજકમલ પ્રકાશન,
16	દુબે શ્યામચરણ (૧૯૯૫) : અનુ. પંડિત હર્ષિદા, 'ભારતીય સમાજ', નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, દિલ્હી
17	દેસાઈ એ. આર. (૧૯૬૦) 'સમાજ ખંડ' : ભાગ ૧ થી ૪, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
18	જોશી વિદ્યુત (૧૯૯૭) 'પારિભાષિક કોશ-સમાજશાસ્ત્ર', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
19	જાની ગૌરાંગ, ત્રિવેદી નલિની (૨૦૦૮), 'ગુજરાતી વિશ્વકોશ', ખંડ - ૨૨ અને ૨૩, ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ
20	પટેલ તારા (૧૯૫૯) : 'સમાજશાસ્ત્રનાં મૂળ તત્ત્વો', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
21	પરીખ રતુભાઈ (૧૯૫૬) 'સમાજશાસ્ત્ર પ્રવેશિકા', શ્રી પોપ્યુલર પબ્લિશિંગ હાઉસ, સુરત
22	પરમાર વા.એ., 'સામાજિક સ્તરરચના', પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
23	શાહ જેઠાલાલ (૧૯૫૨) 'સમાજશાસ્ત્રની રૂપરેખા', એસ.એન.ડી.ટી. મહિલા વિદ્યાલય, મુંબઈ
24	મોરિસ જિન્સબર્ગ (અનુવાદક : ઉષા શશિકાન્ત કાન્હેરે) : 'સમાજશાસ્ત્ર', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
25	E. Resources https://edge.sagepub.com/ritzerintro4e https://www.tnteu.ac.in/pdf/library/11%20The_basics_of_sociology.pdf https://rgu.ac.in/wp-content/uploads/2021/02/Download_636.pdf http://sandhan.kcgjournal.org/index.php/video-lectures/ (Sociology)

Objectives	(1) To introduce Students to the Sociology as a subject
	(2) Students develop an understanding of basic concepts of Sociology
Outcome	(1) Students will be familiar with the Social processes of the Sociology subject
	(2) Students will know the terminology of Sociology
	(3) Students will develop Interdisciplinary approach

	Unit – I : Origin and Nature of Sociology (Duration: 15 Hours)
1.1	Meaning and Origin of Sociology
1.2	Nature of Sociology (Sociology as a Social Science)
1.3	Subject matter of Sociology
1.4	Relation of Sociology to other Social Sciences (Anthropology, Psychology, History)

	Unit – II : Sociology in India (Duration : 15 Hours)
2.1	Origin and Development of Sociology in India.
2.2	Sociology in Gujarat (After 1960)
2.3	Practical utility of Sociology
2.4	Importance of Sociology

	Unit – III : Basic Concept of Sociology – 1 (Duration : 15 Hours)
3.1	Individual and Society – Meaning, Characteristics and Differences

3.2	Association and Social Institute – Meaning ,Characteristics and Differences
3.3	Social Group and Aggregate – Meaning, Characteristics and Differences
3.4	Social Status and Social Role – Meaning, Characteristics and Differences

	Unit – IV : Basic Concept of Sociology - 2 (Duration : 15 Hours)
4.1	Social Stratification – Meaning and Characteristics
4.2	Types of Social Stratification
4.3	Social Mobility – Meaning, Characteristics and Types
4.4	Affecting factors of Social Mobility

REFERENCES :	
1	Alex Inkeles. (1964) : ‘What is Sociology ? An introduction to the Discipline and Profession’. Prentice Hall Inc.
2	Davis Kingsley. (1961) : ‘Human society’. Macmillan Co.
3	Harlambos. M. (1998) : ‘Sociology : Themes and perspectives’. New Delhi, Oxford Uni. Press.
4	Horton and Hunt (1964) : ‘Sociology’. Macgraw Hill Book Co.
5	Jayaram N. (1998) : ‘Introductory sociology’. Madras, Macmillan India.
6	Johnson Harry. (1995) : ‘A systematic introduction’. New Delhi, Allied Publisher
7	Rawat H. K. (2007) : ‘Basic concepts’. Rawat Publications, New Delhi.
8	Scott. (2005) : ‘Oxford Dictionary of Sociology’. Rawat Publications, Delhi.
9	Sharma K. L. : Social Stratification and Mobility, Rawat Publication, New Delhi
10	Ward L. F. : Outlines of Sociology, The Macmillan Company, London
11	आहूजा राम - भारतीय समाज, रावत पब्लिकेशन, नई दिल्ली
12	आहूजा राम और आहूजा मुकेश - समाजशास्त्र : विवेचना एवं परिप्रेक्ष्य
13	रावत हरिकृष्ण - समाजशास्त्रीय विश्वकोश, रावत पब्लिकेशन, नई दिल्ली
14	शर्मा रामनाथ, शर्मा राजेन्द्रकुमार (1996), सामाजिक परिवर्तन और सामाजिक

	નિયંત્રણ, એટલાંટિક પબ્લિશર્સ એન્ડ ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ, નર્થ દિલ્લી
15	શ્રીનિવાસ એમ.એન.(1992), આધુનિક ભારત મેં સામાજિક પરિવર્તન, રાજકમલ પ્રકાશન,
16	દુબે શ્યામચરણ (૧૯૯૫) : અનુ. પંડિત હર્ષિદા, 'ભારતીય સમાજ', નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, દિલ્હી
17	દેસાઈ એ. આર. (૧૯૬૦) 'સમાજ ખંડ' : ભાગ ૧ થી ૪, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
18	જોશી વિદ્યુત (૧૯૯૭) 'પારિભાષિક કોશ-સમાજશાસ્ત્ર', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
19	જાની ગૌરાંગ, ત્રિવેદી નલિની (૨૦૦૮), 'ગુજરાતી વિશ્વકોશ', ખંડ - ૨૨ અને ૨૩, ગુજરાત વિશ્વકોશ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ
20	પટેલ તારા (૧૯૫૯) : 'સમાજશાસ્ત્રનાં મૂળ તત્ત્વો', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
21	પરીખ રતુભાઈ (૧૯૫૬) 'સમાજશાસ્ત્ર પ્રવેશિકા', શ્રી પોપ્યુલર પબ્લિશિંગ હાઉસ, સુરત
22	પરમાર વા.એ., 'સામાજિક સ્તરરચના', પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
23	શાહ જેઠાલાલ (૧૯૫૨) 'સમાજશાસ્ત્રની રૂપરેખા', એસ.એન.ડી.ટી. મહિલા વિદ્યાલય, મુંબઈ
24	મોરિસ જિન્સબર્ગ (અનુવાદક : ઉષા શશિકાન્ત કાન્હેરે) : 'સમાજશાસ્ત્ર', ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ
25	E. Resources https://edge.sagepub.com/ritzerintro4e https://www.tnteu.ac.in/pdf/library/11%20The_basics_of_sociology.pdf https://rgu.ac.in/wp-content/uploads/2021/02/Download_636.pdf http://sandhan.kcgjournal.org/index.php/video-lectures/ (Sociology)